

Justiciabilita hospodářských, sociálních a kulturních práv

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku justiciability hospodářských, sociálních a kulturních práv. Cílem práce bylo zkoumat, do jaké míry mohou být tato práva předmětem soudního přezkumu. Dále bylo cílem zjistit, která práva jsou před soudy úspěšně vymáhána nejčastěji a zda jsou některá z těchto práv v tomto ohledu justiciabilnější než jiná. Pro dosažení těchto cílů byla zvolena především kvalitativní metoda, analyzující konkrétní případy, jež měly velmi významný vliv na vývoj soudního vymáhání hospodářských, sociálních a kulturních práv. Okrajově je také použita metoda kvantitativní, která zkoumá zastoupení těchto práv v ústavách států a jeho vztah k jejich justiciabilitě.

Práce je členěna do tří kapitol. První kapitola se soustředí na vysvětlení klíčových pojmů, ze kterých práce dále vychází. Nejprve je analyzována povaha lidských práv a jejich vzájemná provázanost. Tato kapitola také obsahuje popis konceptu justiciability, která je v práci prakticky analyzována později. Kromě justiciability obecně se práce dále soustředí konkrétně na justiciabilitu lidských práv.

Druhá kapitola se zaměřuje na hospodářská, sociální a kulturní práva, přičemž zkoumá jejich vývoj a charakteristiku. V této části jsou zmíněny také významné dokumenty, které hospodářská, sociální a kulturní práva zakotvují s důrazem na Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Tento právní dokument analyzuje povahu konkrétních povinností, které pro státy z hospodářských, sociálních a kulturních práv vyplývají, a tudíž je v práci rozebrán podrobněji.

Třetí kapitola tvoří jádro této práce. Pojednává o vnitrostátní i mezinárodní praxi vymáhání socioekonomických práv. Nejprve práce představuje vybrané judikáty z Indie a Jihoafrické republiky, jelikož tyto země velice přispěly k vývoji justiciability hospodářských, sociálních a kulturních práv. Dále jsou v práci analyzovány další významné případy na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, přičemž tyto případy ovlivnily vymáhání socioekonomických práv. Následně se práce dotýká vymáhání socioekonomických práv pomocí práv občanských a politických, jelikož je to jedna z variant, kterou se lze domoci uznání socioekonomických práv. Práce rovněž analyzuje faktory ovlivňující způsob rozhodování o těchto právech a také shrnuje povahu rozhodování o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

Klíčová slova: justiciabilita, povaha hospodářských, sociálních a kulturních práv, judikaturní praxe týkající se socioekonomických práv